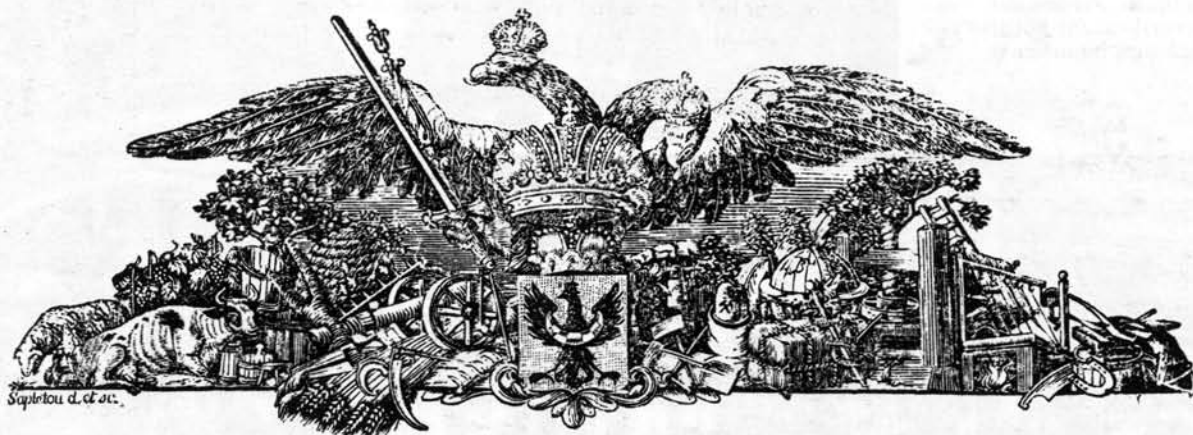

Ilustrirani Slovenec

Leto IV

Tedenska priloga »Slovenca« (št. 199) z dne 2. IX. 1928

Štev. 36

Kmetijske in rokodelske novize.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

N° 1.

V frédo 5. Maliga Šerpana.

1843.

Osnanilo.

U zhenosti, umetnosti in snajdenja so se v kratkih letih tako rafhhrile, de kdorkoli s njimi naprej ne hiti, ne posnema, kar so drugi koristniga snajdli, ampak se terdovratno stariga dershi, gre rakovo pot, vsaki dan méjn sna, se v sdajnim obraseni svetá ne snajde, v fređi svojih rojakov, snanzov ino prijatlov si nesuan ptuj deshélez sdi, in si ne more nikakor pomagati.

Slasti krajukim kmetam ino rokodelzam, kteri se ptujih ikov niso uzhlili, se tako godi. Kar vidijo, flifhijo ali berejo, snajo posnemati, tode malo, kir li po redkim svuanaj deshele grejo, in malo berejo, kir ptujih jesikov ne rasumijo, in v krajukim jesiku svuanaj molitviz nizeh pifaniga ni. Slasti te issuanit s vfm, kar so uzhenosti in umetnosti njim koristniga snajdile, jim pokasat in jih napeljat, kako se s nar majnfhim persadjanjam vsako delo opravi, kako in kje snajo svoj perdelk s pridam v dnar spravit, kako in kje snajo sa se potrebne rezhi, to je orodje, shivesh, obleko in t. d. po zeni si previditi, kako verte obdelavati, — drevje ravnati, faditi, zhediti, in zepiti, kako zhbélize, shidne gosenze (sviloprejke), domazho shivino in perotno ravnati, sploh jim pot kasat, po kteri hodivfhi bojo bres velikiga persadjanja s-hajali, fehi in svoji drushini holj ohlapno shivlenjo pervofhiti samogli, — kmete in rokodelze opomniti nemaruof, nerodnost in shkodlivih navad, ktero njih stan nar vezh grené, jim navod dati, kako snajo svoje sdravje, tá nar vezhi dar boshi perhraniti, in si milo shivlenje dolgo obvarvati, je namen téh noviz. Kmetovske in rokodelske djanja, ktere se v drugih deshelah drugazhi, kakor per nar opravljajo, bodo rasfojene, korifne navetvane, méju korifne odvetvane. Nove snajdenja bodo rozhuo osnanjene, pa tudi rasfojene, zhe so posnemanja vredne ali ne.

Kmetijsko in rokodelsko v slovenskim natifnane bukve (knige) bodo svefo pregledano, in njih vrednost poshteno prevdarjena. Vse vikfhi poshve in povelja kmetijstvo in rokodelstvo sadevajozhe, tudi osnanila v téh rezhez bodo tukej rasglafene.

Škerbno si shell vsakktiri Krajuoz posnati svojo krajuško deshele, se issnapani s imenitnimi rojaki, ino svediti imenitue prigodke svojih sprednikov. Té shelje spolniti bo posebna škerb nafha.

Sa sklep bo nasledval shitni kup vsakiga tjeana v Ljubljani ino v Kraju.

Is tega sapopadka je lahko spoznati namen, zilj in konz téh noviz, namrezh poduk in napeljevanje kmetvavzov in obertnikov ali rokodelzov si svoj stan kolikor je mogozhe sbolifhati; no pa dobizhke s njimi ifkati, pa tudi ne famo krajukfino uzhliti, ali krajukfi jesik zhifiti. V pomaukanji krajukfi besedi si bomo enako Rimzam, Nemzam, tudi Zhebam, Rusam, Poljakam ptuje besede spafodili. Šatorej bo njih kup prav nisek, pa tudi ne bode mogozhe perjasnim pomugavzam truda obilno plazhvati, ampak z. k. Drushba krajukfi kmetvavzov, ktera se je pogojenja téh noviz lotila, in njih spézhanje nase vsela, imu vse upanje do svojih zhahtih deleshnikov, kterim pobolifhanje stanu kmetvavzov in obertnikov na forzu lesi, de ji bodo v vfm pripomogli, namenjen zilj dofezhi. Vfska pomozh bo hvaleshno vseta, in po vrednosti s imenam pifarja natifnana.

Vfsakktiri poduk v zhiftenju jesika ali v drugi rezhi nar bode rasvefelil, in nam sa snaminje veljal, de se to novize prijasnih deleshnikov rasvefelé.

Te novize pridejo vsako frédo na dvéh zhetertnih listih v Ljubljani na svitlo. Plazhujejo se v pifarntzi z. k. kmetijske drushbe v listi 195 v Salendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tife, ki jih ne dobivajo po póhfti, sa zéto leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejemtjejo se pa pri natifkovavzu na Bregu Nr. 190. Po póhfti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol léta 1 fl. 15 kr. Po vfh z. k. póhftah se snajo dobiti.

V Ljubljani 5. Maliga Serpana 1843.

K proslavi 160 letnice Kmetijske družbe:

Naslovna stran 1. šte. Bleiweisovih „Novic“, ki jih je izdajala Kmetijska družba. „Novice“ so bile, če izvzamemo Vodnikove „Ljubljanske novice“, ki jih je izdajal ta od l. 1797.—1800., prvi in dolgo let tudi edini slovenski časnik ter si je pridobil ogromnih zaslug za narodno probujo in za kulturni napredek slovenskega naroda.

Pogreb St. Radiča

se je vršil v nedeljo, dne 12. p. m. v Zagrebu ob udeležbi ogromnih množic vsega naroda.

Na desni: Voz s krsto pokojnega Radiča, voz spremljajo kmetje v narodni noši, akademiki in hrvaški Sokoli.

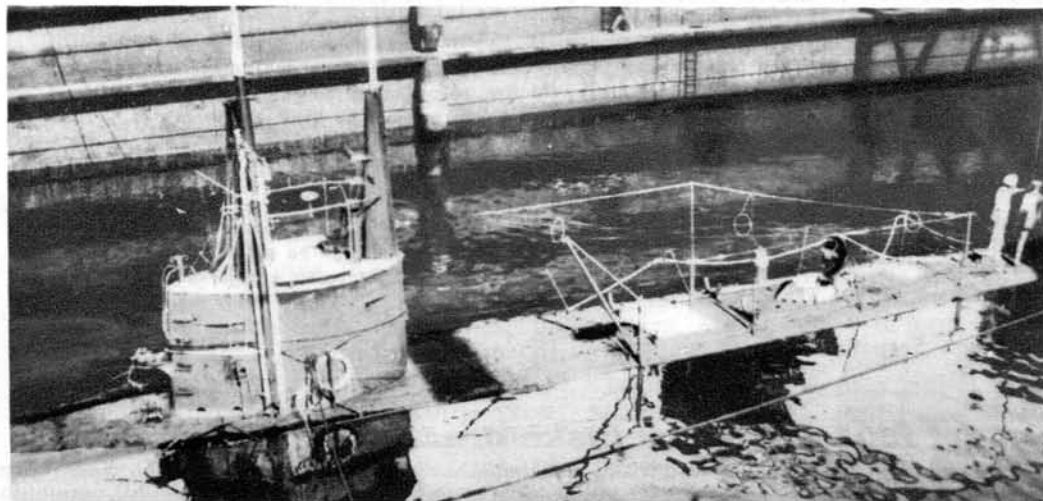
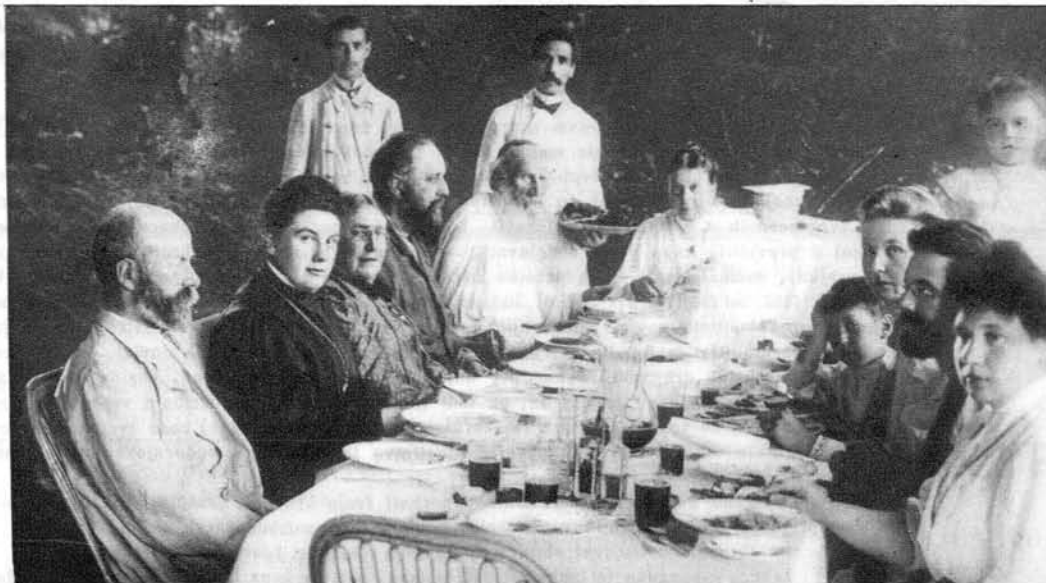
Spodaj: Prizor s pogreba; v ospredju je videti hrv. Sokole, za njimi 4 podčastnike kraljeve garde, ki nosijo kraljev venec, za temi pa skupino, ki nese trnjev venec.

Spodaj na desni v krogu: Pred vhom v »Seljački dom« v Zagrebu ob priliki pogrebnih svečanosti, razbalkon so govorili razni politiki desetstisočglavim množicam.

K stoletnici Tolstojevega rojstva

Dne 9. t. m. bo minilo 100 let, kar je bil rojen največji slovanski romaniopisec, grof Lev Nikolajevič Tolstoj. Mož se je po precej burni mladosti umaknil na svoje posestvo v Jasni Poljani in ustvarjal tam genialna dela z versko-nravnno in socialno tendenco. Mnogo teh del imamo tudi v slovenskem prevodu, kakor Ano Karenino, Vstajenje, Moč teme, Kreutzerjevo sonato itd. Na stara leta je preziral vso umetnost in znanost, zahteval najstrožje izpolnjevanje Jezusove pridige na gori, ki jo je razlagal precej samovoljno, zametal vsako silo, oblast in lastnino in pridigoval povratek k naravi, delu in preprostosti. Naša slika nam kaže velikega umetnika v krogu njegove rodbine pri obedu v Jasni Poljani, ki je postala Rusom polagoma prava božja pot.

Živi v grob

Kakor pred nekaj meseci Američanom, se je pripetila pred kratkim tudi Italijanom velika nesreča. Laška vojna mornarica je imela namreč ob istrski obali vaje in ob tej priliki je zadela podmornica F 14 v neko križarko ter se v nekaj minutah potopila z vso posadko vred. Čez nekaj dni se je mornariški upravi sicer posrečilo podmornico dvigniti, toda vsi mornarji so se med tem že zadušili. Trupla ponesrečencev so prepeljali s podmornico vred v Pulj, kjer so jih svečano pokopali. Slika nam kaže ponesrečeno ladjo po nje dvigu iz morja.

Ljubljana v jeseni

Velika jesenska razstava ljubljanskega velesejma se vrši od 1. do 10. septembra

Kakor prejšnja leta, prireja ljubljanski velesejem tudi letos veliko jesensko razstavo pod gornjim naslovom, ki vnovič kaže slovensko marljivost in organizatorično sposobnost našega naroda.

Ta razstava je posvečena v prvi vrsti proslavi 160-letnice največje, najstarejše in najvažnejše slovenske kmetijske organizacije, to je »Kmetijske družbe«, razen tega pa vsebuje še celo vrsto drugih specialnih razstav in prireditvev, ki niso le poslovne, temveč še v veliko večji meri poučne važnosti za kmeta in izobraženca, obrtnika in industrijca.

Drtnarska razstava

(glej obe sliki spodaj), nameščena v paviljonu J. obsega nad 1000 m² in jo prirejajo nekateri ljubljanski vrtnarji. Po svoji veleokusni sestavi in očarljivi vsebini nadkriljuje vsa pričakovanja in je bo gotovo vesel vsak obiskovalec.

Revija slovenskih narodnih noš

(Glej sliki v sredini na levi in na desni) se vrši danes. Zastopane bodo skoro vse značilne slovenske noše. Njen namen je predvsem ohraniti med ljudstvom zanimanje za naše lepe in pesterne narodne noše.

„Mali prafer“

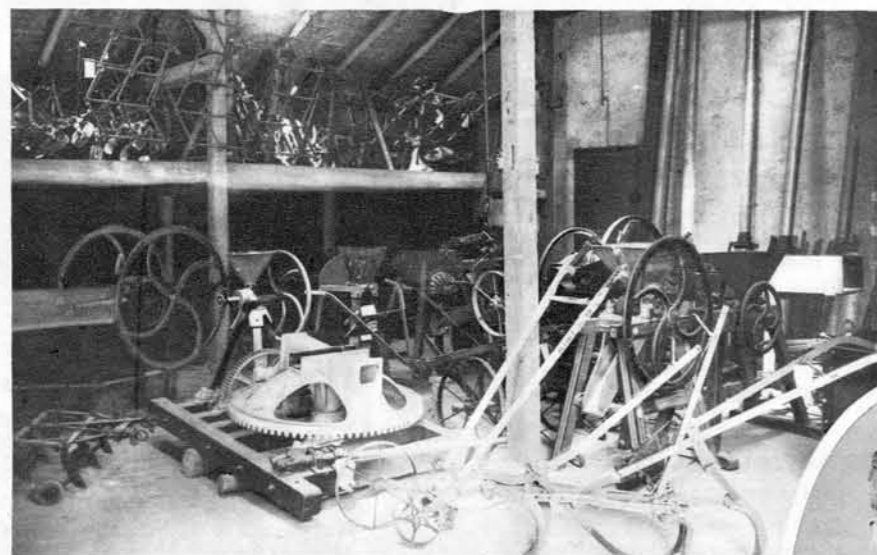
(glej zgornjo sliko na desni, leva kaže pogled na del razstavišča) nudi obilico pester zabave za staro in mlado: hipodromi, tobogan, autodrom itd.

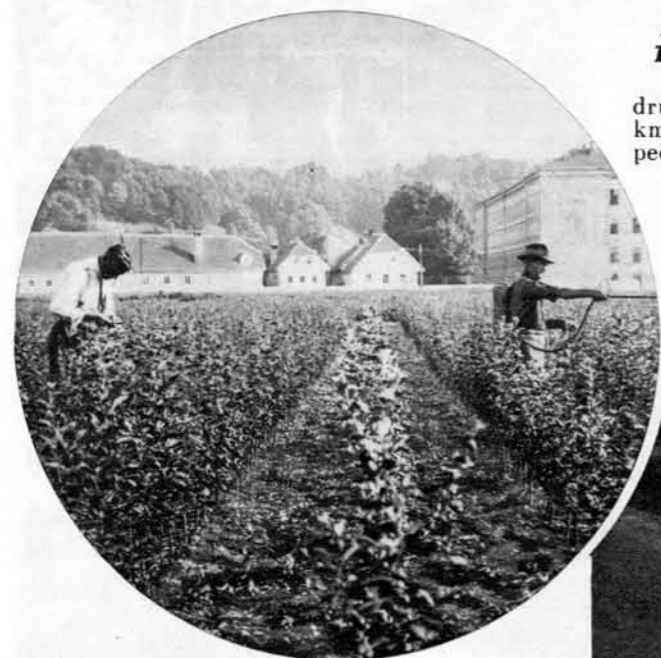
Sedež Kmetijske družbe za Slovenijo

na Turjaškem trgu v Ljubljani. Pred potresom je bila tu kranjska deželna vlada še prej deželna hiša, „lontovž“, pred 100 leti pa hiša kranjskih deželnih stanov. Kmetijska družba se je vselila sem l. 1903. (kupila je poslopje šele l. 1919.), poprej je imela pa svoje prostore od l. 1822.—1903. v Pogačnikovi hiši v Salendrovi ulici.

Skladišče kmetijskih strojev

družbe, s prodajo kmet. strojev se peča družba že od l. 1850.

Sliki zgoraj in na desni:

Pogled na drevesnico

Kmet. družbe ob Poljanski cesti v Ljubljani. Ustanovljena je bila ta drevesnica l. 1823. in z njo si je pridobila družba ogromnih zaslug za povzdigo naše sadjereje. Na stotisoče tu vzgojenih sadnih drevesc je posajenih danes križem Slovenije.

Ob 160 letnici Kmetijske družbe za Slovenijo

V gospodarskem, kulturnem in narodnem pogledu je v minulem stoletju imela največji vpliv Kmetijska družba. Okrog nje se je skoraj 150 let vrtelo vse javno življenje v Sloveniji, predvsem pa na Kranjskem, kjer je imela svoj sedež v Ljubljani. Letos praznujemo 160-letnico njene ustanovitve in zato je umestno, da vsaj v kratkih obrisih podamo pregled njenega delovanja kakor tudi njenega vpliva na javne institucije na Kranjskem.

Ustanovni občni zbor »Društva poljedelstva in koristnih umetnosti na Kranjskem« se je vršil 26. oktobra l. 1767. v Ljubljani. Kot člane tega društva je tedaj vpoklical deželni glavar grof Auersperg številne graščake, pa tudi znanstvenike in visoke uradnike, ki so na tem občnem zboru izvolili predsednikom glavarstvenega svetnika barona Jožefa Brigido, tajnikom pa dr. Valentina pl. Modesti. Ker je predsednik Brigido na tem zborovanju postavil geslo, da morajo biti društveniki med seboj enaki, je smatrali, da se je hotelo zbližati tedanja inteligenco s plemenitaji. Kot drugo geslo je poudarjal, da mora biti družba v svoji delovnosti svobodna, s čimer se je hotelo poudariti, da jo vladni pritisk pri njenem delovanju ne sme ovirati. To poljedelsko društvo je delovalo nemoteno 20 let, dobivalo je stalno državno podporo in podpore od deželnih stanov ter je storilo toliko koristnega, da se je poznal vpliv tega dela še po 50 do 60 letih.

Ni tukaj namen popisati delovanje Kmetijske družbe v tej dobi, ampak hočemo samo poudariti, da nam je dala naše prve slovstvenike, kakor so: Jurij Japelj, Kumerdej, Marko Pohlin in Anton Linhart. Nadalje je pomagala ustanoviti licealno knjižnico v Ljubljani, započela je akcijo za ustanovitev zavarovalnice proti požaru, ustanovila je prvo kmetijsko šolo, obrtno šolo, izdala prve knjige o kmetijstvu, začela z osuševanjem Ljubljanskega barja itd. L. 1809. je ustanovila botanični vrt, ki je bil last Kmetijske družbe do zadnjih let po vojni.

Vsled francoskih vojn in splošnih evropskih homatij je delovanje družbe prenehalo do l. 1821. Tedaj so bila potrjena nova pravila, po katerih je dobila ime »c. kr. kmetijska družba za Kranjsko«, kateri naziv je ostal do prevrata l. 1918., ko je glavni odbor razširil njen delokrog na vso Slovenijo in jo imenoval »Kmetijska družba za Slovenijo«. Od 1821 l. se je začelo živahnejše delovanje, ki se ni omejilo samo na kmetijstvo, ampak tudi na ves kulturni razvoj Slovencev.

Na levi: **Dr. Janez Bleiwels**, dolgoletni politični vodja slovenskega naroda ter urednik „Novic“, ki je bil tajnik Kmetijske družbe od l. 1842. do svoje smrti l. 1881.

Kmetijstvo je družba pospeševala s podporami za živinorejo, z uvajanjem plemenske živine, z darili za najboljšo goved, z uvajanjem semen, z uvedbo krompirja, detelje, lucerne, krmne pese, koruze in drugih kulturnih rastlin. Sadjarstvo je dvignila z oddajo na stotisoče sadnih dreves, s tečajji za sadjereje, s sadnimi razstavami in s knjigami o sadjarstvu. Obdelovanje Ljubljanskega barja je začela družba prva izvajati in z njenimi izkušnjami so se pozneje okoristili naseljenci. Prva je delala na to, da se je sprejel zakon o zložbi zemljišč, začela v ljubljanski okolici osuševanje močvirnatih tal z drenažami, uvedla je razne kmetijske stroje, ki jih je preskušala na svojem posestvu na Poljanah, ustanovila je prvo predilnico in uvedla med kmete po deželi kolovrat, pomagala je pri napravi tvornice za sladkor ter ustanovila javno skladišče za žito v Ljubljani. Ustanovila in do l. 1919. vzdrževala podkovo šolo na Poljanah ter vzdržuje še sedaj kmetijsko-gospodinjstvo šolo v Marjanišču.

V kulturnem oziru je družba dala slovenskemu narodu prvi časopis »Kmetijske in rokodelske novice«, ki značijo začetek slovenskega kulturnega razvoja. Ustanovila je narodni muzej, ki ga je l. 1852. izročila novoustanovljenemu muzejskemu društvu. Pomagala je pri ustanovitvi obrtnega društva in nedeljske risarske šole, kateri je dala več let svoje prostore na razpolago. V njenih prostorih se je l. 1848. ustanovilo slovensko društvo, ki je tvorilo središče narodnega probujenja tedanjih Slovencev. Društvo »Slovenski pravnik« je imelo v njenih prostorih dolgo vrsto let svoj sedež itd. V drugi polovici minulega stoletja se je udeleževala v vseh kulturnih ustanovah in bila več desetletij središče narodnih bojev Slovencev na Kranjskem.

V kmetijskem oziru je podpirala razen »Novic« in pozneje »Kmetovalca« z raznimi prilogami, ki jih je sama izdajala, tudi drugo strokovno časopisje. Sodelovala je pri ustanovitvi čebelarskega, perutnarskega, sadjarskega, vinarskega in konjerejskega društva. V splošnem lahko trdimo, da ni bilo nobene slovenske institucije iz starejše dobe, ki bi ne bila več ali manj v zvezi s Kmetijsko družbo.

V proslavo 160-letnice njenega obstoja je letos priredila družba jubilejno kmetijsko razstavo, ki naj pokaže le majhen del njenega delovanja za napredek našega kmetijstva. R. L.

Na desni: **Gustav Pirč**, tajnik Kmetijske družbe od l. 1883.—1919. in nato nekaj časa tudi njen predsednik.

Kmetijsko-gospodinjstvena šola

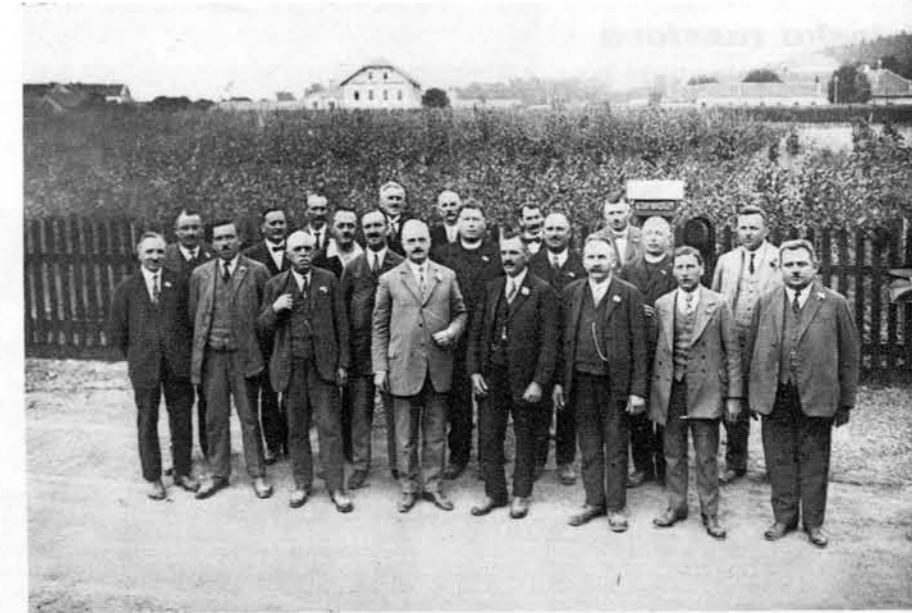
Kmet. družbe v ljubljanskem Marjanišču, ki praznuje letos 50 let. obstoja. Njen ravnatelj je ing. Lah, voditeljica pa m. Izabela Gosak.

Sliki zgoraj in na levi:

Poslopje podkavske šole

na Poljanski cesti v Ljubljani. Šola je l. 1850. ustanovila Kmet. družba in jo vzdrževala do l. 1922., ko je prišla v državno upravo, letos jo je pa prevzel oblastni odbor. Njen prvi ravnatelj je bil Bleiwels. S podkovo šolo je bila svoj čas združena tudi živinozdravniška šola.

Člani glavnega odbora Kmet. družbe ob 160 letnici

Od leve na desno: ing. Lah (tajnik), Brenčič, Ažman, Kosar, Globevnik, Remškar, Mencinger, Paulin, Meden, Sancin (preds.), Hočevnar, Piber, Pipan (II. podpreds.), Hribernik, Jan, Hrastnik, Bajuk, Jančič, Zupanič, Urek in Petovar; manjka l. podpreds. Jarc.

Živinska razstava

ki je v tesni zvezi s kmetijsko razstavo, je že doslej vzbujala vsako leto veliko pozornost kmetiškega ljudstva. (Slika na desni nam kaže pogled na lansko.) Take razstave so namreč najlepša vzpodbuda našim kmetovalcem, da posvečajo živinoreji, ki je središče našega kmetijstva, čim večjo pozornost.

Na letošnji razstavi bo videti izbrane konje, govejo živino, prašiče in male živali, tako da bo prišla torej do izraza vsa živinoreja.

Tudi „Higijenska razstava“

(slika spodaj), nameščena v paviljonu L, je občinstvu v najboljšem spominu že s prejšnjih velesejmov. Letos je posvečena predvsem higijeni na kmetih in obsega: 1. osebno higijeno, 2. higijeno gospodarstva in 3. higijeno občine. Glede higijene na kmetih je želeli še mnogih, mnogih izboljšanj, zato opozarjamo nanjo zlasti kmetiško ljudstvo, v prvi vrsti župane in občinske svetovalce, naj si jo vsekakor dobro ogledajo in se potem po njej tudi ravnajo.

Razen navedenih razstav obsega letošnja »Ljubljana v jeseni« še:

razstavo društva „Zoo“ v paviljonu J, ki kaže skoro vse živali, ki živijo v naših krajih v prosti naravi. Zlasti lepe so skupine ptic, plazivcev in rib;

Razstava pohištva in stanovanjske opreme

Ta kaže visoko tehnično sposobnost naših mizarjev.

Radio razstava

bo zanimala vsakega že glede na dejstvo, da se v kratkem otvori naša domžalska radioodajna postaja, ki bo gotovo to moderno tehnično pridobitev zanesla v slednjo slovensko vas.

Končno so seveda razstavljeni tudi to pot razni obrtni in industrijski izdelki ter mnogovrstno trgovsko blago.

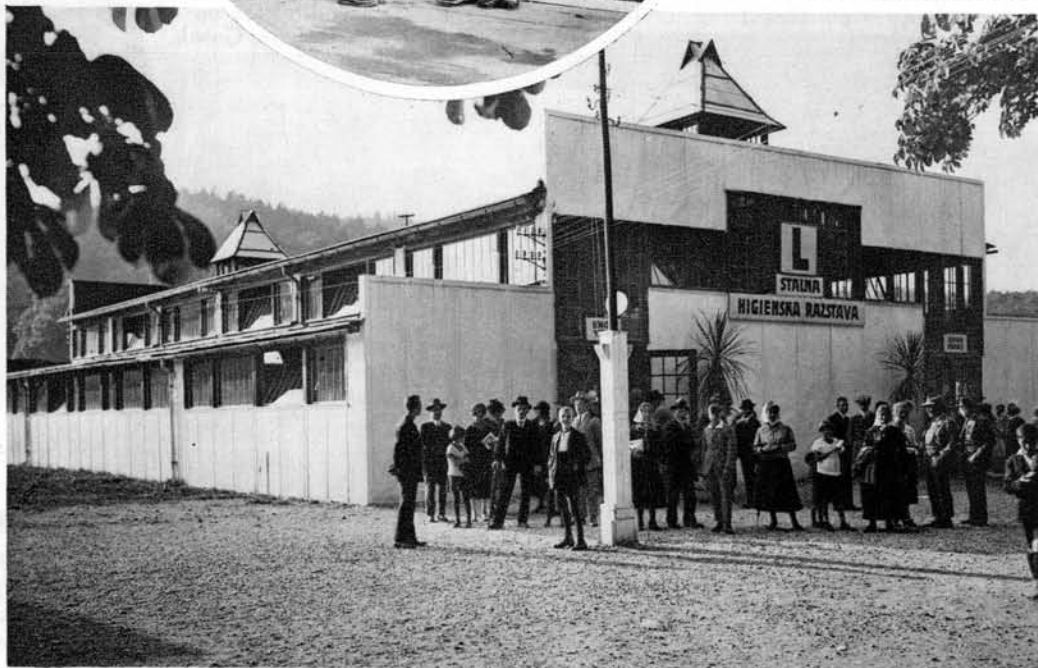

Sadna razstava

(slika na levi) se je že lani izborna obnesla in pokazala, da stoji naša sadjereja višje nego smo mislili sami. To je predvsem zasluga našega »Sadjarskega društva«, ki se že več let vneta prizadeva, da bi čim bolj izpopolnilo to prevažno kmetijsko panogo. Tudi letošnja razstava sadja je velezanimiva in velepoučna.

Vinska razstava

(slika na levi) je bila važen del že vseh dose-danjih razstav in je vedno presenečala interese po izborni kakovosti naših vin, ki lahko tekmujejo z mnogimi inozemskimi. Letos so zopet razstavljena vina v buteljkah, ki so v čast našim vinogradnikom.

Leopold Werzak

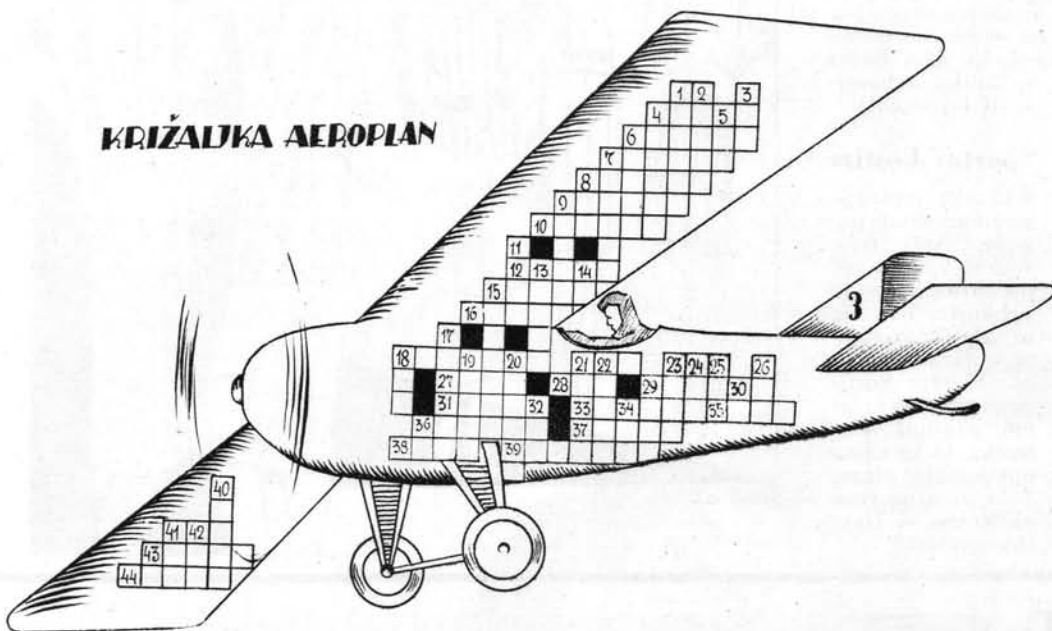
strojni stavec Jugoslov. tiskarne v Ljubljani, ki obhaja danes 50 letnico svojega poklica in skoraj 40 letnico zaposlenja v Jugoslov. tiskarni. Jubilant je bil tudi nad 25 let predsed. tiskarskega društva

Širom Slovenije znani obč. revizor Fran Kristan

dolgoletni urednik »Občinske uprave«, sotrudenik sedanje »Samouprave«, »Domoljuba« ter »Slovenca« in predavatelj na nešteti županskih poučnih tečajih, ki je obhajal pred kratkim 30 letnico svoje poroke. Slika nam ga kaže v krogu njegove družine. Vsi otroci so delovni člani raznih naših organizacij, najstarejši sin je pa tudi komponist cerkvenih pesmi.

KRIŽANKA AEROPLAN

14. kem. znak za kovino, 15. skrivnost, 17. uspavalna sila, 18. tekstilna rastlina, 19. rimsko mesto, 20. gora v Armeniji, 21. kovina, 22. hraniivo, 23. srbohrvatski izraz za »oče«, 24. nikalnica, 25. veznik, 26. organ, 29. zemlja, 30. kratica poleg uradnega podpisa, 32. vrednostni papir, 34. žen-

sko krstno ime, 36. osebni zaimsek, 40. mehanski pojav, 41. božanstvo, 42. organ, 43. francoska kratica. — I. nagrada: Cankar: Moje življenje in II. André: Radio.

Rešitev uganke v štev. 34.: Slika krojaške delavnice ima sledeče večje napake oz. neznisile: 1. Datum 31. junija, 2. krojač s čopičem barva blago, 3. ima cigaro za ušesom, svinčnik v ustih, 4. orožnik ima kapo v roki, 5. na steni vise žaga itd., 6. miza nima nog, 7. obleke vise vse narobe, 8. šivalni stroj ima zgornje kolo večje kot spodnje, 9. električni likalnik ima kontakt s plinovodom, 10. nezniseln cenik. — Pravih rešitev je prispelo 207. Za prvo nagrado je določil žreb: Stanko Lampič, Sava na Gorenjskem; za drugo pa: Fr. Bračič, gostilničar v Novi vasi pri Ptujju.

Pomen besed današnje križanke:

Vodoravno: 1. žito, 4. molilni pripomoček, 6. dober elektrovod, 7. koroško-stajersko gorovje, 8. sportna sekcija, 9. shod trgovskega značaja, 10. koristna žulka, 12. domača žival, 15. gorovje v karpatih, 16. reka v Slavoniji, 18. pritok Vardarjev, 21. sokolska kratica, 23. osebni zaimsek, 27. rimski bog ljubezni, 28. obrtnik, 29. silikat, 31. prenašalec tovarov, 33. govedo, 35. mesto v Rusiji, 36. francoski izraz za »trebuš«, 37. posoda, 38. žensko krstno ime, 39. cirkuški izvežbavec, 41. božanstvo, 43. hrošč, 44. žlahten plin.

Navpično: 1. mesto v Istri, 2. jedilno orodje, 3. ruska reka, 4. ledeniška naplavina, 5. števnik, 6. rogar, 7. ladja puščave, 8. mesto v Českoslovaški, 9. drvarsko orodje, 11. spačeno bitje, 13. sorodnik,

Sergej Minclov:

Car Berendej.

(Povest iz sibirskega pragozda.)

. VI. POGLAVJE.

Voznik je napel vajeti, potegnil. Konji so pritisnili. Potnikom so pričele leteti snežene kepe v obraz: trojka je stekla bolj hitro.

— Na vso moč poženi... — je izustil Vedenej Savič: Rad bi se malo oddahnil, si privoščil srčno veselje po toliki žalosti!

Voznik je planil na noge, dvignil gori vajeti. — Sokoliči, razbojniki pridejo! — je zavpil.

Bog ti moj, kaj je bilo potem! Konji so potegnili kakor besni, divje so zleteli naprej. Zdaj že ni bilo časa jih voditi. Voznik se je moral česar koli prijati z obema rokama, da ga ne bi vrglo iz sani. Snežene krogle so kakor toča letele izpod kopit, veter je bičal naravnost v obraz... Gromska strela! Ali se nisi ti sam spremenil v orla, odprl peroti in visoko zletel nad stepto?

O, sibirski konji že poznajo ta klic! Kolikokrat je rešil potnike nesreče ali pa — še bolj pogosto — razveselil junaško srce.

Človeškemu telesu niso dana krila, ima jih samo človeški duh. Zato pa imamo na zemlji telesu v veselje, kar je od tega sveta: urne konje pa sibirske široke daljave...

Minila je kvečjemu kaka ura, pa se je prikazala na obronku vasica Marjevka. Čim so zavile sani v gostilno, sta jim že stekla nasproti Grigorij in Nilka. Mahala sta z rokami, okoli njiju sta skakala oba psa.

— No, hvala ti, o Kristus: vse se je obrnilo na dobro!

VII. POGLAVJE.

Pretekli so še štirje dnevi in so prišli Ananjevski sli do Minusinskega. Med potjo se je vedno talilo. Tako toplo je postalo, da sta Grigorij in Nilka še dohe odložila.

Udobno se je stegnil Minusinsk sredi gladke stepe! Ulice so tu vse ravne in gladke, pa tako široke kakor državna cesta! Stavb seveda ni mogoče primerjati z onimi v Krasnojarskem: saj so tu same lesene hiše, majhne bajte z dvema, kvečjemu tremi izbami. Zato pa občudujejo celo v Sibiriji les, iz katerega so zgrajene. Mecesnovi hlodi so vsi slični drug drugemu kakor jajce jajcu, merijo po en ali po poldrug aršin debelosti (t. j. 71—105 cm).

(Dalje prih.)

Naš modni kofiček

Jesenske novosti.

Jesenska moda, kar prinaša, bi lahko izostalo, ker le kviri doslej veljavno načelo enostavnosti in smotrnosti. Pozdraviti pa jenovost, to je više ležeči pas, ki daje naravnejšo linijo.

Glavna novost v okrasju je — gumb. Dolgega boja je bilo treba pred leti proti gumbom, kjer niso imeli ničesar zapenjati. In res je moda okrasne gumbe polagoma opuščala. Sedaj, se zdi, je v tem dosegla višek. Toda — industrija hoče delati in proizvajati. Tako se je torej zavrženi okrasni gumb zopet vrnil v modo.

Za dopoldanske in sportne obleke se uporabljajo izključno le četveroluknjičasti gumbi iz koščakov, ki so v skladu s temeljnim materialom. Za popoldanske obleke pa se navadno uporabljajo s skladnim blagom prevlečeni okrogli gumbi.

Čisto nekaj novega so kovinasti gumbi iz medu, nikla in bakra v obliki kroglic, ki se morajo seveda izbrati v skladu z barvo temeljnega materiala. Dalje se obeta velika uporaba raznih dragih posamenterijskih gumbov, ki so pač elegantni in spadajo torej le na paradne popoldanske obleke.

Gumbi kot okrasek so tudi za kostime in plašče. Toda: Čim manj tem lepše in pametnejše.

Na naši sliki vidimo nekaj novih vzorcev, okrašenih z gumbi in z višje položenim pasom. Prvi vzorec je nekaj mladosten kostimček, ki služi dobro tudi kot navadna obleka pod plaščem. Kot material prihajajo vpoštev tkanine, ki dasi so redke, so vendar jesenske, med drugim tudi trikot. Plisirano krilo je prišito na životec, ki se skriva pod jopico.

Drugi vzorec je žemperska obleka iz krepp-satina, ukrojena na pravo stran; samo za gube na krilu in obšive na žempru se položi blago — zaradi barvnega kontrasta — narobe.

Tretji vzorec je princesni kroj, ki je preko bokov čisto ozek, na koncu pa se zvončasto razširi in boči v prostih gubah. Gosto je okrašen z gumbi, na bokih ozek pas.

Ostala dva vzorca nam kažeta z gumbi okrašen kostim in plašč.

Dvojna pletena bluza.

Ta misel prihaja iz ameriških sportnih krogov. Za toplejše dni prihaja vpoštev svitel, enobarven žemper brez rokavov; v hladnejšem vremenu pa se obleče preko njega debel Pull-Over z dolgimi rokavi, ki je v barvi nekoliko temnejši. (Glej sliko!)

Sportni kostim

s kratko jopico je na zmagovitem pohodu. Naši trije vzorci kažejo vso njegovo mladostno brhkost. Pas je označen že vseskozi v naravni višini. K tem kostimom pristojajo samo majhni klobučki, ki se tesno oprijemajo glave. Zala ovratna ruta ali krzno se izvrstno podasta.

Erman & Arhar, mizarstvo v Št. Vidu nad Ljubljano

Ia še mlada mizararska tvrdka se v svojem obratu poslužuje najmodernejših pripomočkov ter je vsled svoje solidnosti in točnosti splošno znana in upoštevana.

Na sedanjem velesojmu je tvrdka razstavila moderno jedilnico in jedilnico v narodnem slogu v paviljonu „E“ 57-59. Tam so na razpolago ilustrirani katalogi modernega pohištva po Din 30.

Izdelek tvrdke Erman & Arhar v Št. Vidu nad Ljubljano:

Moderna spalnica, ki je bila razstavljena na letošnjem pomladnem velesojmu in je vzbujala splošno pozornost.

Na levi: Osebe tvrdke Erman & Arhar.